

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Rudolf Steiner skolen i Gentofte, Vidar Skolen:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 157020	Skolens navn: Rudolf Steiner skolen i Gentofte, Vidar Skolen
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Annelise Dahlbæk

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
30-10-2023	5. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
30-10-2023	10. klasse	dansk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
30-10-2023	9. klasse	dansk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
21-11-2023	8. klasse	samfundsfag	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
21-11-2023	9. klasse	dansk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
21-11-2023	4. klasse	religion	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
06-12-2023	8. klasse	biologi	Naturfag	Annelise Dahlbæk
06-12-2023	1. klasse	musik	Praktiske/musiske fag	Annelise Dahlbæk
06-12-2023	7. klasse	matematik	Naturfag	Annelise Dahlbæk
06-12-2023	2. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
06-12-2023	6. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
11-03-2024	6. klasse	matematik	Naturfag	Annelise Dahlbæk
11-03-2024	4. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk

11-03-2024	8. klasse	skuespil	Praktiske/musiske fag	Annelise Dahlbæk
11-03-2024	7. klasse	dansk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
16-04-2024	9. klasse	geografi	Naturfag	Annelise Dahlbæk
16-04-2024	5. klasse	engelsk	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk
16-04-2024	2.-8. klasse	generalprøve på forårskoncert	Praktiske/musiske fag	Annelise Dahlbæk
16-04-2024	8. klasse	samfundsfag	Humanistiske fag	Annelise Dahlbæk

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Spredning af klassetrin og fag har været rimelig fyldestgørende inden for de tre fagområder: humanistiske, naturvidenskabelige og praktisk musiske fag.

På de fem besøgsdage har det været muligt både at holde møde med ledelsen og ligeledes deltage i uformelle samtaler på lærerværelset om de særlige forhold, der har været aktuelle for undervisning og trivsel.

Observationerne har dermed dannet et godt fundament, til indsamling af data for vurdering af elevernes standpunkter i de forskellige fag og fagområder, undervisningens organisering og elevernes arbejdsformer.

Dataindsamlingen har været:

Observationsmetoder: tilskuer- og deltagerobservation, strukturerede og ustrukturerede observationer.

Spørgemetoder: Standardiseret åbent interview, uformelle samtaleinterview samt uformelle drøftelser på lærerværelset, der har givet anledning til refleksion og udsagn om undervisning og læring.

Dokumentarmetoder: Undervisningsmaterialer, årsplaner, dagsorden og referater fra elevrådsmåder, fotos, artefakter og skolens hjemmeside.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Der relateres til fem måder, som eleverne kan være aktive med faget på:

- Reproduktion (herunder repetition, oplæsning, gengivelser af noget kendt)
- Produktion (herunder løsning af lærer- eller materialestillede opgaver, projekter og gruppeopgaver)
- Perception (sansede aktiviteter)
- Interpretation (fortolkning af fx tekst/musik/billeder, samtale om forståelse af faglige områder og undersøgelsesfelter samt udøvelse/performance)
- Refleksion (kobling til andre personlige, lokale-, samfundsmæssige eller globale felter).

De humanistiske fag, der er observeret: Dansk, engelsk, samfundsfag og religion

Reproduktion:

- Skrive skema af fra tavlen
- Sige grammatikremser i kor (I am, you are m.m.)
- Kender betegnelsen "you" i ental- og flertalsform
- Repetition af en opgave i dansk
- Kende forskel på fortællelid og fortalt tid i en novelle
- Repetition af årstider og beskrivelser af årstider på engelsk.
- Sige vers på engelsk
- Anvende foreslåede sætningsstarter i dialog to og to.
- Genfortælle centrale elementer fra en historie

Produktion:

- Fortælle om weekendens indhold på engelsk
- Formulere sætninger med "to be" og "to have"

- Formulere sætninger i nutids- og datidsform
- Lave en ramme i kladdehæftet
- Producere en avis
- Skrive om politiske partier
- Kan finde grundled og udsagnsled i en sætning
- Konstruere sætninger på engelsk om en engelsk eller amerikansk jul
- Lave krydsogtværsopgave på engelsk
- Svare på lærerstillede spørgsmål vedr. tre ugers skærmfaste
- Samtale to og to om tekst på engelsk

Perception:

- Finde videoer på en mobiltelefon
- Tegne mens lærer læser en historie højt
- Synge sange på engelsk
- Lege en gemmeleg på engelsk
- Lege "Bjørnen sover" med anvendelse af sætninger på engelsk
- Klappeleg på engelsk
- Lime et kort ind i kladdehæfte

Interpretation (fortolkning):

- Kan orientere sig i et kort over engelsktalende lande
- Forstår betegnelsen "Lingua Franca"

Refleksion:

- Samtale om udfordrende skoleforhold for en pige i Syd Afrika
- Samtale om fordele og udfordringer ved skærmfrie perioder

Det er tilsynets vurdering, at eleverne gives forholdsvis gode muligheder i de humanistiske fag for at være aktive med faget på mange forskellige måder.

Tilsynet iagttager, at der i flere fag tilskyndes til refleksion om forskellige samfundsmæssige og individrelaterede forhold.

Tilsynet vurderer, at der fortsat arbejdes praktisk musisk i mange fag således, at eleverne er læringsmæssigt aktive med brug af både sanser, krop, følelser og intellekt.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Der relateres til fem aktivitetsformer som ovenfor beskrevet:

Der er konkret observeret undervisning i geografi, biologi og matematik på 6., 7., 8. og 9. klassetrin

Reproduktion:

- Kendskab til, hvad en hjerne er lavet af
- Viden om hvad "en snes" og "et dusin" er
- Kender til begrebet som side, omkreds og areal
- Forstår "potens"
- Forstår forskellige fakta om vulkaner
- Skrive fakta om vulkaner af fra tavlen
- Forstår geokronologi i forhold til alder på oceanbunden

Produktion:

- Løse lærerstillede opgaver i matematik
- Kan skrive facit på matematikopgaver på tavlen
- Lave et skema med side, omkreds og areal
- Lave et kvadrat
- Tegne et pladetektonisk kort

Perception:

- Høre om hjernens funktion
- Høre om hvorfor vi rødmer
- Se film om vulkanudbrud
- Se på pladetektonisk kort

Interpretation (fortolkning):

- Samtale om, hvad en drøm er

Refleksion:

- Samtale om, hvad den videnskabelige forklaring på "en tanke"

Tilsynet vurderer, at eleverne er aktive med fagene på forskellige måder, men at der fortsat er en overvægt af reproduktion og produktion

Tilsynet vurderer, at eleverne i større udstrækning involveres med samtaleemner, hvor de kan være mere reflekterende.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Der relateres til fem aktivitetsformer som ovenfor beskrevet:

Der er konkret observeret undervisning i musik på 1. klasses trin. Der ud over deltog jeg i forårskoncertens generalprøve og observerede 8. klasses arbejde med skuespillet Frændeløs.

Reproduktion:

- Synge sange med bevægelse
- Lave bevægelser uden sang
- Synge solmisation
- Synge "Stille nu" på solmisation
- Synge sange med fagter
- Synge kanon
- Kan synge efter anvisning og med klaverledsagelse
- Kan synge flerstemmigt

Produktion:

- Gå i puls
- Lære en ny sang
- Bestemme antallet af tonegentagelser
- Kan identificere en lang og en kort tone
- Producere et rollehæfte
- Være fortæller i "Frændeløs"
- Spille skuespil

Perception:

- Synge kendte sange
- Spille blokfløjte
- Anvende enkle rekvisitter
- Spille på forskellige musikinstrumenter
- Spille i et strygeorkester

Interpretation (fortolkning):

- Finde på en slutning i et skuespil
- Omsætte en tekst til skuespil
- Omsætte en kendt sang til et lydligt udtryk sammen med andre

Tilsynet vurderer, at eleverne gives gode muligheder for at være aktive med de praktisk musiske fagområder på forskellige måder.

Tilsynet bemærker, at eleverne også i år er fortrinsvis reproducerende, producerende og perciperende i fagene og i mindre grad reflekterende. Det reproducerende er i overvejende grad repetition af allerede kendt stof.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Der er konkret observeret undervisning i 7., 8., 9. og 10. klasse. Eleverne arbejder både med mundtlig og skriftlig fremstilling. På skolens hjemmeside fremgår det, at undervisningen planlægges med afsæt i forenklede fælles mål for faget dansk.

I årsplanerne på skolens hjemmeside fremgår det, at faget er delt op i forskellige temaer, som knytter sig til klassetrinet og bygger videre på danskfaglige kompetenceområder fra foregående danskperioder. I 7. klasse kan der fx arbejdes med et avisprojekt, i 8. klasse med skuespil og i 9. klasse med genregenkendelse og litterær analyse.

Data nedenfor er fra observation i de tre klasser.

Læsning:

- Læse digte og identificere hexameterrytme, bogstavrim, stavrim, allitteration, metrisk princip, grundrytme, binderim, mellemrim, kæderim, par-rim, krydsrim, ritornel, billedlyrik, troper og metaforer
- Læse roman: "Perlen" af Steinbeck
- Læse et manuskript

Fremstilling:

- Avisprodukt
- Skrive stikord til læste kapitler i en roman
- Finde sætningsled

Fortolkning:

- Forstår fortælleled og fortalt tid
- Omsætte en skuespilrolle i praksis

Kommunikation:

- Påtage sig roller i et skuespil
- Samtale om svar på lærerstillede spørgsmål

Tilsynet vurderer, at elevernes overordnede standpunkt i faget dansk er rimelig godt i relation til de fire kompetenceområder: læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation. Det er centralt at bemærke, at Waldorfpædagogikken giver retningslinjer og begrundelser for, at det danskfaglige niveau er og forstås anderledes end i den danske folkeskole. Elever tilskyndes til at bruge sanser, krop og følelser i de første skoleår således, at den kognitive tænkning ikke introduceres, motiveres eller anvendes som en læringsvej til udvikling og læring af faglighed.

Kommunikation og omgangsformer i klasseværelset demonstrerer en rimelig grad af koncentration og opmærksomhed, men det bemærkes, at mange elever fremstår passive og uengagerede.

Det er derfor også i år observeret, at elevernes aktivitetsniveau er meget svingende. Det svingende aktivitetsniveau ses både i situationer, hvor undervisningen fortrinsvis baseres på spørgsmål/svar-metoden, som ofte foregår mellem læreren og én enkelt elev, men også når elever skal være selvstændige udøvende eller producerende.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

: Der er konkret observeret undervisning i 6. og 7. klasse. På skolens hjemmeside fremgår det, at temaet i 6. klasse

fx er den kausale tænkning. Det er i 6. klasse, at algebra indføres i sammenhæng med areal og procentregning. Matematik i 7. klasse er beskrevet som en mere helhedsorienteret forståelse af fagets fire kompetenceområder. På skolens hjemmeside fremgår det, at undervisningen planlægges med afsæt i Fælles mål for faget matematik.

Data nedenfor er fortrinsvis fra de to observerede klasser.

Matematisk kompetence:

- Viden om fagbegreber
- Vurdere rigtigheden i løsning af et matematisk problem

Tal & Algebra

- Hæve parenteser ved at gange ind i dem
- Kan løse ligninger
- Viden om matematisk løsningsproces
- Forstå begrebet potens

Geometri & måling

- Kan beregne areal og omkreds
- Kendskab til forskellige geometriske figurer
- Viden om metoder til bestemmelse af areal og omkreds

Statistik & sandsynlighed. Der er ikke konkret observeret undervisning i statistik og sandsynlighedsregning.

På skolens hjemmeside fremgår det bl.a. at eleverne i 6. klasse skal udvikle viden om metoder til behandling og præsentation af data herunder grafisk fremstilling, samt viden om metoder til at undersøge tilfældighed og chancer herunder sandsynlighed gennem eksperimenter.

I 7. klasse skal eleverne udvikle viden om statistiske værktøjer, samt om anvendelse af grupperede data og stikprøver. Desuden fokuseres på udvikling af viden om udfaldsrum, sandsynlighedsmodeller og- beregninger

Tilsynet vurderer, at elevernes standpunkt i matematik er rimelig tilfredsstillende. De fleste elever er i stand til at løse de aktuelle matematikopgaver, som lærere præsenterer enten på kopiark eller på tavlen.

Hvor elever har behov for hjælp, sker det enten af en beredvillig klassekammerat eller af læreren.

Tilsynet bemærker, at undervisningen i overvejende grad er spørgsmål/svar-metoden, hvor lærer stiller spørgsmål og en enkelt elev svarer. Der ud over er undervisningen primært løsning af lærerstillede opgaver.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Der er konkret observeret undervisning i 2., 4., 5. og 6. klasse. På skolens hjemmeside fremgår det, at engelskfagets videns- og færdigheds mål er opdelt i faser: 1.-3. klassetrin, 4.-6. klassetrin og 7.-9. klassetrin. Denne opdeling følger ikke faserne i Fælles mål for engelsk, men kompetenceområderne er de samme: mundtlighed, skriftlighed samt kultur & samfund.

Nedenstående data baseres alene på den observerede undervisning.

Mundtlig engelsk

- Sige vers i kor
- Fortælle om weekendens indhold
- Sige grammatikremser
- Synge en sang

- Svare på spørgsmål om, hvad læreren gør I am thinking... I am laughing...
- Læge kendte danske lege fx "Bjørnen sover", men hvor dialog og spørgsmål foregår på engelsk
- Synge engelske julesange
- Dialog to og to med anvendelse af ord, når man skal shoppe
- Læse en opgave højt
- Sige en tælleremse som klappeleg
- Læse en tekst højt i par
- Fortælle, hvad en tekst handler om

Skriftlig engelsk

- Skrive skema med ental og flertalsformer
- Skrive sætninger i nutids og datidsform
- Tegne et "årshjul" i kladdehæfte med anvendelse af årstidernes engelske betegnelser
- Skrive engelske ord for hvad der kendetegner en engelsk eller amerikansk jul
- Skrive engelske ord fra tavlen på et A3 ark, som er inddelt i 16 felter
- Løse Kryds & tværs-opgave
- Skrive navne på fem engelsktalende lande

Kultur & samfund

- Viden om engelsksprogede sange, rim og remser
- Sammenligne dansk, engelsk og amerikansk jul
- Identificere engelsktalende lande ud fra et kort.
- Identificere lande, hvor engelsk er officielt sprog eller anvendt som Lingua Franca.

Tilsynet vurderer, at elevernes standpunkt i engelsk er ret forskelligt i de observerede klasser. Nogle elever er meget dygtige i både skrift og tale, mens andre elever er fagligt udfordrede og ukoncentrerede, hvilket kommer til udtryk i form af uro.

Det bemærkes, at undervisningen tilrettelægges med en forholdsvis god og læringsfremmende variation i både aktivitetsformer og opgavetyper i løbet af en lektion.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Der er konkret observeret undervisning i dansk, matematik, samfundsfag, religion, biologi, geografi, musik, engelsk og skuespil/drama.

Det overordnede indtryk af Vidar Skolen er, at det samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Tilsynet vurderer, at skolen i formål og virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

På skolens hjemmeside fremgår det fortsat, at Vidar skolen reetablerede sig i 1976. Skolen har siden 1983 haft en 12. klasse. Fra 2018 har skolens 11. og 12. klasse været HF ungdomsuddannelse. Skolen betegner 9.-12. klasse som ungdomsuddannelse. Grundskolen defineres derfor primært for 1.-8. klassetrin.

Der er aktivt tilbudt undervisning i de fagopdelinger, som kendetegner Waldorfpædagogikken (Rudolf Steiner). Det er et kendetegn ved pædagogikken, at den fokuserer på en holistisk, dvs. en både kognitiv, affektiv og psykomotorisk tilgang til undervisning og læring. Der er dermed tale om undervisningstilbud, der både taler til hoved, krop, sanser og følelser. Undervisningen er tilrettelagt, så metoder og arbejdsformer møder netop denne holistiske tilgang til læring og udvikling.

På skolens hjemmeside beskrives pædagogikken i tre faser: 1.-3. klassetrin, 4.-5. klassetrin og 6.-8. klassetrin. På hjemmesiden findes desuden overordnede fagbeskrivelser og undervisningsplaner, som i overvejende grad knytter videns- og færdighedsmål til Folkeskolens Fælles mål for fagene. Det skal bemærkes, at der også findes fagbeskrivelser og undervisningsplaner fx for faget Eurytmi, som ikke findes i folkeskolen, men er et særligt fag i Rudolf Steiner skoler.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Det observerede samfundsfag problematiserer efterkrigstidens udfordringer i Tyskland, men har ikke eksplicit koblet til det danske samfund og dermed italesat elevernes forberedelse til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

I undervisningsplanen for samfundsfag fremgår flg.:

”Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og global og kunne komme med forslag til handlinger. Og færdigheds- og vidensmål indenfor: Demokrati, det politiske system, retsstaten og rettigheder, politiske partier, medier og politik, EU og DK, international politik”.

Ledelsen oplyser desuden at: I samfundsfaget i 10. klasse er der fokus på, at eleverne tilegner sig en grundlæggende viden om dansk politik, herunder det danske demokratis opbygning og viden om de danske politiske partier, der er repræsenteret i Folketinget. Eleverne afleverer et projekt om et selvvalgt politisk parti.

Tilsynet vurderer, at elevernes forberedelse til det danske samfund ikke eksplicit beskrives eller kommenteres hverken på skolen hjemmeside eller i undervisningen.

Tilsynet vurderer, at skolen i sin virksomhed søger at vise, hvordan både sociale og læringsmæssige værdier prioriteres gennem udvikling af et godt fællesskab, hvor alle tager ansvar.

Tilsynet bemærker, at skolen ikke direkte italesætter, hvordan eleverne gennem skolegangen forberedes til at leve i det danske samfund. Det kan dog bemærkes, at progressionen i grundskolen fortsat stiler mod en større selvstændighed og dermed handlekraft hos den enkelte elev, hvilket i nogen udstrækning kan relateres til det ansvar, det enkelte individ har i et samfund med frihed og folkestyre.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Demokratiske dannelse er her defineret som sammenhængen mellem tre grundlæggende evner (Wolfgang Klafki):

- Evnen til selvbestemmelse – så elever får kendskab til og forståelse for individuelle levevilkår samt medmenneskelige, åndelige, erhvervmæssige, etiske og religiøse meninger.
- Evnen til medbestemmelse – så elever får kendskab til og forståelse for udformningen af vores fælles kulturelle, samfundsmæssige og politiske forhold.
- Evnen til solidaritet – så elever får kendskab til og forståelse for ikke kun andre i samfundet men også for dem, der ikke lever i et demokratisk samfund.

På Vidar skolen kommer disse tre grundlæggende evner til udtryk fx således: Selvbestemmelse: Eleverne har mulighed for selvbestemmelse i forbindelse med arbejde med forskellige projekter og gruppe- eller individuelt baserede opgaver.

Medbestemmelse: Eleverne har to elevråd, som har mulighed for medbestemmelse. Repræsentanterne er demokratisk valgt i klasserne. På skolens hjemmeside fremgår bl.a. at: "... at eleverne gennem arbejdet opnår viden om og erfaring med demokratiske arbejds gange".

Solidaritet: Elever tilskyndes til at anerkende og respektere forskellighed, ved at udvise tolerance overfor hinanden og elever i andre klasser.

Ledelsen oplyser desuden, i samfundsfaget i 10. klasse er der fokus på, at eleverne tilegner sig en grundlæggende viden om dansk politik, herunder det danske demokratiske opbygning og viden om de danske politiske partier, der er repræsenteret i Folketinget. Eleverne afleverer et projekt om et selvvalgt politisk parti.

Det er tilsynets vurdering, at skolen i hele sit virke og i fokusering på udvikling af social kompetence, lægger vægt på demokratisk dannelse.

Både i undervisningen og i det sociale fællesskab fremstår lærere som gode rollemodeller for eleverne i forhold til at forstå og vise respekt, i modsætning til at formode og dømmе.

Læreres kommunikation og sprogbrug bærer præg af en anerkendende og respektfuld tilgang til eleverne.

Tilsynet bemærker, at der forekommer negativ kommunikation blandt eleverne, som kan være ubehagelig. I enkelte tilfælde har tilsynet oplevet en respektløs tone og sprogbrug.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Skolens nye ledelse oplyser, at der ikke er sket ændringer i forhold til sidste års data.

I sidste års data fremgik det, at skolens bestræbelser på at styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende menneskerettigheder er forankret i skolens værdier og pædagogik.

De første tre år i skolen arbejdes der bevidst med respekten for hinanden og fællesskabet som grundlag for samværet i klassen. På mellemtrinnet indgår begge emner som tema, særligt i 6. klasse i bl.a. historie, og i udskolingen er der fokus på friheds- og menneskerettigheder, særligt i samfundsfag og historie.

Tilsynets vurdering er fortsat, at Vidar Skolen både i undervisningen og i hele skolens virksomhed og værdigrundlag bidrager til at styrke elevernes kendskab til og respekt for de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, som både forstås i nærmiljøet, lokalmiljøet såvel som i en global sammenhæng.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Det er ikke tilsynets oplevelse eller vurdering, at skolen benyttet kønsopdelte aktiviteter i undervisningen.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Ledelsen oplyser, at alle elever har lige rettigheder og muligheder på Vidar Skolen uanset køn, overbevisning osv.

Tilsynet vurderer, at skolen fortsat udviser stor anerkendelse af kønsligestilling. Det viser sig bl.a. gennem forskellighed både i lærergruppen og at der fortsat mellem klasserne demonstreres en stor grad af opmærksomhed og tolerance.

Tilsynet vurderer derfor, at skolen demonstrerer en anerkendende og tolerant indstilling til og kulturel forståelse i forhold til kønsidentiteter.

Tilsynet vurderer derfor fortsat, at skolen har opmærksomhed på kønsligestilling.

Iagttagelser viser, at skolen fortsat har elever og ansatte, som identificerer sig med en variation af køn og kønsforståelser.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

På skolens hjemmeside fremgår det fortsat, at skolen har to elevråd. Det ene råd er for elever fra 5.-8. klasse. Det andet er for 9. klasse-2.HF. Der afholdes elevrådsmøder én gang om måneden.

Elevrådsrepræsentanterne vælges for to år ad gangen ved skoleårets start.

Det fremgår desuden, at elevrådene har indflydelse på trivsel, praktiske forhold og på dele af skolens udvikling. Rådets arbejde sigter mod at styrke det sociale fællesskab, skabe det bedst mulige undervisningsmiljø og sikre, at eleverne opnår viden om og erfaring med demokratiske arbejdsgange.

En lærer er tilknyttet elevrådsarbejdet. Der skrives referat fra møderne.

De initiativer eller anmodninger som de to råd kommer med behandles enten af ledelsen, på lærerkonferencer eller i et af skolens udvalg.

Tilsynet har modtaget dagsorden og referat fra det seneste elevrådsmøde d. 2. maj, som viser flg.:

Klasserepræsentanter tilstede: 5. klasse, 6. klasse, 8. klasse

5. klasse:

- Vi ønsker flere ting til sandkassen.
- Legeredskaber. Vi ønsker bat og bolde til bordtennisbord.
- Vi ønsker sæbedispensere i brusenichen i omklædningsrummene. Akustikken er stadig hård og der er ikke gjort noget ved den.
- Vi ønsker en bedre legeplads fx. med gynger
- Vi ønsker en madskraldespand til komposten
- Der skal tydeligere tegn på de store skraldecontainere. Det kan være svært at læse i hvilke containere skraldet skal i.

6. klasse

- Der er myrer både i 5. og 6. klasselokale
- Vi mangler et sted at være og "hænge ud".
- De små børn særligt fra 3. klasse har ikke respekt for os og kalder os negative ting. Fx. "Ej, hvor har du billige sko på".
- Vi ønsker et boldbaneskema til frikvartererne så vi kan lege i tryghed fra de andre.
- Vi ønsker, at det ikke er i hvert frikvarter man spiller bold/rundbold på spiralen så spiralen kan bruges til at lege på.
- Vi ønsker bolde og bat bare med "Vidar Skolen" som navn og ikke klassevis så der ikke er ejerfornemmelser over tingene. Forslag om at lave "legepatruljer". En klasse står hvert år for at være legepatrulje. Dem som ikke har nogen eller noget at lege med kan komme til legepatruljen og få ideer eller de kan starte lege. Det kunne fx. være 6.-9. klasse som kunne være legepatrulje. Man kunne tjene et klippekort fx.

8. klasse:

- Glemmekasse er ulækker. Man har ikke lyst til at grave ned i den for at finde sine glemte sager.

Til køkkenet:

- Alle klasser er enige om dette punkt. Eleverne melder også at de hører det samme fra deres søskende og bekendte i overskolen.
- Eleverne ønsker mere næringsrig kost. De mangler ofte noget proteinrigt. Fx. er kartofler og salat + dressing ikke nok. Salaten er kedelig og tør. Virker færdigkøbt. Vi ønsker mere dressing og varierede salater. Vi har indtrykket af ikke alt er øko. Vi vil gerne have øko.
- Stemningen i køkkenet er negativ og flere elever har oplevet at blive kommenteret på negativt. Man har ikke lyst til at komme deraf. Næste elevrådsmøde aftales: torsdag den 06.06.24

Det er tilsynets vurdering, at elevrådet har en vigtig og prioriteret stemme og dermed medbestemmelse i forhold, der fremstår relevante for elevernes trivsel, læring og demokratiske dannelse.

Desuden er det tilsynets vurdering, at elever gives demokratiske muligheder for at tilkendegive synspunkter og ønsker på områder, der kan have stor betydning for elevernes trivsel, læringsmiljø og dermed motivation.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Ledelsen oplyser, at skolens praksis er, at alle lærere informeres ved skoleårets start.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Ledelsen oplyser, at det løbende drøftes på konference, hvor vejledning vedr. den skærpede underretningspligt ligeledes er vendt.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Helge Fondennk	Postboks 1183, 1011 Kbh. K	20000,00
Balderfondennk	c/o Poul Roepstorff,	30000,00

	Søndermarken 11, 2500 Valby	
Ellen M. & Ebbe Robberts Fondnk	Stændertorvet 2B 2mf, 4000 Roskilde	30000,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

80000,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Tilsynets besøg med observation og dialog både med elever, lærere, konstituerede ledere og den nyansatte ledelse, igen i år har været en meget positiv oplevelse. Der har også i været afholdt møde om planlægning af tilsynet, og dermed også hvad skolen og tilsynet forventer af de planlagte besøg og observationer. Det har også været muligt at holde møde i slutningen af skoleåret, som har givet anledning til drøftelser om årets tilsyn. Det er meget positivt, når tilsynet har et ønske om at være meningsfuldt og anvendelsesorienteret både for skole og tilsyn.

Målet for tilsynet er naturligvis fortsat at føre kontrol med, i hvilken grad skolen står mål med folkeskolen, men det er en fornøjelse at opleve både hos ledelse og lærere, at der er interesse i at problematisere og drøfte praksis for dermed bedre at kunne italesætte, i hvilken grad skolen opdrager og underviser eleverne til at kunne begå sig i samfundet og komme videre i det danske uddannelsessystem. Det er tilsynets fortsatte ønske, at samtaler om observationer og refleksioner kan bidrage til udvikling både for lærere, ledelse og for tilsynet. Sparring og udveksling af synspunkter kan være grundlag for både kompetence- og skoleudvikling – og for tilsynets større indsigt i Waldorffpædagogikkens grundsyn og pædagogiske praksis. Den åbne og positive kommunikation om forventninger, er betydningsfuld og værdifuld for opbygningen af et tillidsvækkende samarbejde.

Jeg er generelt blevet mødt af et venligt og åbent personale, både hvad angår ledelse, administration og lærere. Det er nok et kendetegn for Vidar skolens personale, at de er åbne og imødekommende og altid hilser med en fremadstrakt hånd.

Jeg har i år mødt elever med en interesse og nysgerrighed for min tilstedeværelse. En sådan åbenlys nysgerrighed inviterer til dialog om undervisning og læring således, at min forståelse af det jeg ser og oplever, baseres på kommunikation om de ting, der foregår på skolen og i undervisningen.

Der er fortsat rimelig nem adgang til informationer om Vidar Skolen, bl.a. gennem dokumenter og præciseringer af pædagogikken på hjemmesiden. Endnu engang må jeg dog anbefale, at lærere/ledelse omsætter de mere overordnede færdigheds- og vidensmål til en mere specifik års-, halvårs- eller forløbsplan. Det vil utvivlsomt kaste et bedre lys over, hvad og hvorfor eleverne beskæftiger sig med forskellige tematiseringer inden for fagene i løbet af skoleåret.

Det kan anbefales, at lærerne støttes i at anvende varierede involveringsteknikker, for dermed aktivt at involvere flere elever i undervisningen. Det skal dog bemærkes, at nogle lærere og fag er væsentlig mere opmærksom på at variere læreprocesserne, så elever bliver aktive med faget på forskellige måder. Det er positivt at iagttage, hvordan undervisningen netop tilrettelægges holistisk både på indskolings- og mellemtrin. Det bemærkes, at

undervisningen ikke i lige så høj grad taler til hoved, sanser, krop og følelser i udkolingen. Det kan der bestemt være mange grunde til, men hvis læring i alt for mange fag foregår "med hovedet", så bliver hovedet meget træt efter mange timers undervisning og læringsværdien desværre nok ret begrænset.

En del undervisning er fortsat baseret på spørgsmål/svar-metoden og er dermed ofte udtryk for kontrol af faktaviden eller repetition af kendt viden. Undervisning, der primært er tilrettelagt som klasseundervisning med spørgsmål, der stilles af lærere, kan i nogle situationer være en god form, men når spørgsmålet er stillet og én elev bliver bedt om at svare, ses det ofte, at mange af de andre elever mister interessen og opmærksomheden. Det kan derfor fortsat anbefales, at lærere forstår og praktiserer undervisningsdifferentiering som et bærende pædagogisk princip og overvejer, hvordan spørgsmål/svar-metoden ikke nødvendigvis behøver at være fra læreren til klassen, men i lige så lærerig grad kan foregå i grupper eller mellem to elever.

Det er umiskendeligt, at filosofien bag Waldorfpædagogikken fortsat er aktivt synlig i organisering af elevernes læreprocesser og i hele skolens virksomhed. Pædagogikken er en positivt accepteret præmis for lærere og ledelse, og praktiseres med stor og engageret samvittighed. Det ses tydeligt, at undervisningen i mange klasser tilrettelægges holistisk, så eleverne både er kognitiv, affektiv og psykomotorisk aktive. Der er dermed tale om undervisning både for hoved, krop, følelser og sanser.

Det er nok ret almindeligt at når en skole skifter ledelse, så er der mange områder, der skal koordineres, støttes, udvikles og bestemmes. Tilsynets indtryk fra skoleåret er, at denne strukturelle udfordring og omvæltning er blevet håndteret på en god måde, så både medarbejdere og ledelse har haft god mulighed for at afstemme og udtrykke forventninger. Det er meget positivt både for eleverne og for medarbejdere.

Det har været meget positivt, at ledelsen har afsat tid til møde med tilsynet, således at forventninger, forundringer og erfaringer har været mulige at udveksle meninger og synspunkter på. Det har bestemt bidraget til større indsigt i baggrunde og bevæggrunde således at tilsynet i større udstrækning har kunnet bygge på viden om forhold og fænomener frem for formodninger.